

VYJÁDŘENÍ ČESKÉ REPUBLIKY
K DOPORUČENÍM OBSAŽENÝM VE ZPRÁVĚ PRACOVNÍ
SKUPINY K UNIVERSÁLNÍMU PERIODICKÉMU PŘEZKUMU

1. Česká republika předkládá své vyjádření k doporučením předloženým během svého Universálního periodického přezkumu dne 22. října 2012, jejichž kompletní seznam je přílohou vyjádření. Doporučení jsou rozdělena tematicky a v některých případech doprovázena krátkým komentářem k pozici České republiky. Odkazy jsou přitom činěny na národní zprávu České republiky pro druhý cyklus Universálního periodického přezkumu a na zprávu pracovní skupiny k Universálnímu periodickému přezkumu z přezkumu České republiky.

A. Česká republika přijímá všechna učiněná doporučení s výjimkou doporučení č. 1, 7, 15, 16, 89, 90 a 136. Důvody jejího postoje jsou následující:

1. Mezinárodní závazky (doporučení č. 1, 7, 15 a 16)

2. Česká republika nepřijímá doporučení č. 1 k ratifikaci Opčního protokolu k Mezinárodnímu paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech, neboť nyní není připravena stát se jeho smluvní stranou. Česká republika je přitom pevně přesvědčena o nedělitelnosti občanských a politických a hospodářských, sociálních a kulturních práv. V roce 2012 Česká republika ratifikovala Dodatkový protokol k Evropské sociální chartě zakládající systém kolektivních stížností. Nyní proto bude vyhodnocovat působení tohoto stížnostního mechanismu v celkovém systému ochrany a zajištění hospodářských, sociálních a kulturních práv v českém právu. Pokud se v budoucnosti ukáže tato ochrana jako nedostatečná, zváží i ratifikaci opčního protokolu.

3. Česká republika rovněž nepřijímá doporučení č. 7 ohledně ratifikace Mezinárodní úmluvy o ochraně práv migrujících pracovníků a jejich rodinných příslušníků. V tomto směru Česká republika odkazuje na svůj konstantní postoj k této úmluvě, který vyjádřila i ve své národní zprávě (str. 12). Z podobných důvodů nepřijímá ani doporučení č. 15 a 16 týkající se úmluv Mezinárodní organizace práce (MOP) č. 169 a 189. Úmluva MOP č. 189 o pracovnících v cizí domácnosti upravuje podobnou problematiku jako Mezinárodní úmluva o ochraně práv migrujících pracovníků a jejich rodinných příslušníků a i v tomto směru považuje Česká republika svou národní úpravu za dostatečnou pro ochranu jejich práv. Stejně tak není pro Českou republiku momentálně aktuální ratifikace Úmluvy MOP č. 169 o domorodém a kmenovém obyvatelstvu, neboť takovéto obyvatelstvo ve smyslu Úmluvy se na území České republiky nevyskytuje. Pokud by se situace změnila, je Česká republika připravena opětovně ratifikaci uvedených úmluv zvážit. Naopak Česká republika připravuje brzkou ratifikaci Palermského protokolu.

2. Práva dítěte (doporučení č. 89 a 90)

4. Česká republika rovněž nepřijímá doporučení č. 89 a 90 týkající se zákazu tělesných trestů na dětech ve všech prostředích. Česká republika přitom považuje násilí na dětech za naprosto nepřijatelné a bojuje proti tomuto fenoménu všemi způsoby a ve všech prostředích. V současnosti jsou tělesné tresty na dětech zakázány ve všech veřejných zařízeních jako školy či ústavní zařízení péče o děti. Ve všech těchto prostředích mají děti právo na zacházení respektující jejich práva a lidskou důstojnost. V rodině pak mohou rodiče uplatňovat jen takové výchovné postupy, které neohrožují důstojnost dítěte, ani jeho zdravotní, mentální či emoční vývoj a jsou přiměřené situaci. Nepřiměřené tělesné i jiné trestání je tedy v rodině zakázáno a rodiče mohou být za něj sankcionováni, v nejzávažnějších případech i trestním stíháním. Dítě jim pak může být i odebráno. To samé platí v případě náhradní rodinné péče. Česká republika se rovněž nadále snaží o osvětu ve společnosti k tématu násilí na dětech pořádáním vládních kampaní s cílem zvýšit ochranu dětí před násilím a citlivost veřejnosti k této otázce včetně alternativních metod pozitivního rodičovství a výchovy bez násilí.

3. Práva osob omezených na svobodě (doporučení č. 136)

5. S odkazem na národní zprávu (str. 17) Česká republika uvádí, že podezření ze zapojení do tajných letů CIA detailně prošetřila již v minulosti a došla k závěru, že nejsou podložena. Od té doby nedošlo k žádnému novému vývoji. Česká republika je připravena plně spolupracovat se zvláštními procedurami OSN, které mají stálé pozvání již od roku 2000. Vzhledem ke svému hodnocení situace je však nebude sama vyzývat k návštěvě ani konat nová šetření. Proto uvedené doporučení nepřijímá.

B. Ostatní doporučení Česká republika přijímá a uvádí k některým z nich následující komentáře:

1. Mezinárodní závazky (doporučení č. 2 – 6, 8 – 14, 17 – 22, 29)

6. Jak Česká republika uvedla ve své národní zprávě (str. 4) i během interaktivního dialogu (str. 3 a 9 zprávy), přijetí právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob jí umožní ratifikovat mnohé z mezinárodních úmluv o ochraně lidských práv a tím naplnit daná doporučení.¹ Česká republika bude tyto úmluvy v příštích letech postupně ratifikovat. Stejně tak pokračuje v přípravách ratifikace Opčního protokolu k Úmluvě o právech osob se zdravotním postižením a nadále intenzivně zvažuje ratifikaci Třetího opčního protokolu k Úmluvě o právech dítěte týkajícího se podávání oznámení a Mezinárodní úmluvy o ochraně všech osob před nuceným zmizením.

2. Boj proti diskriminaci (doporučení č. 23 – 24, 57, 59, 71, 73, 76, 122 – 125)

7. Česká republika důsledně uplatňuje veškeré antidiskriminační předpisy včetně antidiskriminačního zákona, jak uvedla ve své národní zprávě (str. 10 – 11) i během interaktivního dialogu (str. 3 a 9) a bude ochranu před diskriminací nadále rozvíjet.

3. Práva dítěte (doporučení č. 25, 32, 34 – 39, 85 – 88, 91)

8. Česká republika bude nadále pokračovat v naplňování Národní strategie ochrany práv dětí, jak popsala v národní zprávě (str. 13 – 15 a 19) i během interaktivního dialogu (str. 4 a 13), a bude při tom zohledňovat i doporučení vzešlá z národní i mezinárodní odborné debaty. Pozornost bude věnována obzvláště výchově dětí v rodinném prostředí a materiální i související metodické podpoře rodin.

4. Obchodování s lidmi (doporučení č. 25, 83 – 87)

9. Boj s obchodováním s lidmi je pro Českou republiku nadále prioritou. Česká republika se zaměří na vazbu obchodování s lidmi na sociální vyloučení, na ochranu obětí včetně cizinců a na stíhání pachatelů a vzdělávání orgánů veřejné moci v odhalování obchodování s lidmi. České právo rovněž již dlouho obsahuje definici trestného činu svádění dítěte k sexuálnímu styku, stejně jako obchodování s dětmi. Tyto trestné činy směřují k postihu jakéhokoliv sexuálního zneužívání dětí za odměnu, včetně dětské prostituce, a to až do 18 let věku dítěte. České právo rovněž obsahuje definici dětské pornografie a zneužívání dětí pro výrobu pornografie a trestá nejen její výrobu, ale i vlastnictví. Dětské oběti jsou ve všech případech speciálně chráněny a je vůči nim postupováno s obzvláštní péčí.

5. Institucionální rámec ochrany lidských práv (doporučení č. 27 – 31)

---

¹ Jedná se o Opční protokol k Úmluvě o právech dítěte týkající se prodeje dětí, dětské prostituce a dětské pornografie, Úmluvu proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a její opční protokoly včetně tzv. Palermského protokolu, Úmluvu Rady Evropy o opatřeních proti obchodování s lidskými bytostmi a Úmluvu Rady Evropy o ochraně dětí před sexuálním zneužíváním a sexuálním vykořisťováním.

10. Česká republika popsala národní systém ochrany lidských práv ve své národní zprávě (str. 15 – 16). Nyní bude analyzovat jeho fungování s ohledem na Pařížské principy a v návaznosti přijme změny k jeho případnému zlepšení.

6. Romská integrace (doporučení č. 33, 42, 44, 93, 105, 121 – 123, 127, 129 – 135)

11. Zlepšení společenského postavení Romů a jiných etnických menšin je nadále jednou z hlavních priorit České republiky, jak uvedla ve své národní zprávě (str. 6 – 10, 19) i během interaktivního dialogu (str. 12). Česká republika bude nadále zabezpečovat maximální rozvoj všech menšin na svém území a jejich integraci v oblastech zaměstnanosti, bydlení, zdravotní a sociální péče, vzdělávání a dalších a jejich ochranu před všemi formami diskriminace. Pomocí antidiskriminačního zákona příslušníci menšin mohou bránit svá práva již dnes. Centrální role přitom připadá Radě vlády pro záležitosti romské menšiny a zmocněnkyni vlády pro lidská práva a její sekci při Úřadě vlády. Tyto orgány připravují a koordinují všechna vládní opatření v dané oblasti a sledují jejich plnění a dopad na romskou menšinu.

7. Rovnost žen a mužů (doporučení č. 34, 42 – 47, 88)

12. Česká republika považuje otázku genderové rovnosti za jednu ze svých priorit, jak zdůraznila v národní zprávě (str. 16) i během interaktivního dialogu (str. 13) a nadále bude podnikat kroky k prosazování rovného postavení žen a mužů ve všech sférách společenského života. Zaměří se především na podporu rovnosti žen a mužů na pracovním trhu, vyrovnávání zastoupení žen a mužů ve vedoucích pozicích, sladování soukromého a pracovního života zejména skrze podporu flexibilních forem práce a rozvoj služeb předškolní péče o děti, potírání diskriminace na základě pohlaví a na prevenci domácího násilí, obchodování s lidmi a dalších forem genderově podmíněného násilí.

8. Boj proti rasismu (doporučení č. 40, 42, 48 – 72, 126, 128)

13. Boj proti veškerým formám rasismu probíhá na základě vládních strategií již po mnoho let, jak Česká republika rozvedla během interaktivního dialogu (str. 12 – 13). Trestné činy s rasistickým podtextem jsou v České republice již dnes stíhány a vyšetřovány a jejich pachatelé přísně trestáni. Obětem je v trestním řízení věnována náležitá pozornost. Extremistické organizace včetně politických stran mohou být rozpuštěny, jak dokazuje i případ Dělnické strany z roku 2010 (viz str. 4 národní zprávy). Česká republika bude nadále zlepšovat opatření v této oblasti včetně prevence, vzdělávání orgánů veřejné moci, monitoringu a společenské osvěty a vzdělávání a rovněž všechna opatření koordinovat na základě komplexních strategií.

9. Práva osob omezených na svobodě (doporučení č. 41, 77 – 79)

14. Všechny zvláštní procedury OSN mají od roku 2000 stále pozvání k návštěvě a Česká republika bude s nimi při plnění jejich mise plně spolupracovat. Česká republika rovněž má mechanismy nezávislé kontroly a projednávání stížností v případech podezření z mučení a krutého, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, které je podle českého práva trestným činem. Trestné činy orgánů vymáhajících právo šetří nově nezávislá Generální inspekce bezpečnostních sborů (viz str. 9 národní zprávy), což zajišťuje objektivitu vyšetřování. Kontrolu zacházení s osobami omezenými na svobodě provádí rovněž veřejný ochránce práv (viz str. 15 národní zprávy). Oběti tohoto trestného činu mají stejně jako oběti ostatních trestných činů právo žádat u soudu náhradu škody.

10. Inklusivní vzdělání (doporučení č. 73, 95 – 115)

15. Inklusivnímu vzdělávání romských dětí se Česká republika věnovala jak v národní zprávě (str. 8 – 9, 19), tak během interaktivního dialogu (str. 8). Do budoucna bude zjišťovat počty romských žáků vzdělávaných mimo hlavní vzdělávací proud. Česká školní inspekce

bude provádět dohled nad pedagogicko-psychologickým poradenstvím a diagnostické nástroje budou revidovány, aby byla zajištěna kulturně neutrální diagnostika. Žáci se zdravotním či sociálním znevýhodněním již nebudou zařazováni do tříd pro žáky s lehkým mentálním postižením, a to ani na dočasný diagnostický pobyt. Na inklusivním vzdělávání se budou rovněž podílet i nestátní organizace. Otázka rovných příležitostí bude jedním z ústředních témat nových strategií rozvoje vzdělávání.

11. Práva sexuálních menšin (doporučení č. 74 – 75)

16. Registrované partnerství osob stejného pohlaví existuje v českém právu již od roku 2006 a požívá v mnoha směrech stejného postavení jako manželství. Právům sexuálních menšin a boji proti jejich možné diskriminaci bude nadále věnována patřičná pozornost.

12. Protiprávní sterilizace (doporučení č. 80 – 82, 94)

17. Nový zákon o zdravotních službách ukládá poskytovat všem pacientům za všech okolností veškeré informace o zdravotní péči, aby mohli přijmout svobodné a informované rozhodnutí o jejím přijetí. V závažných případech, jako je např. sterilizace, dokonce ukládá poskytnout pacientovi lhůtu ke zvážení všech důsledků zákroku.

13. Práva cizinců (doporučení č. 92 – 93, 115 – 120)

18. Česká republika věnuje stále větší pozornost otázce pobytu cizinců na svém území a dbá na soulad své národní právní úpravy se svými mezinárodními závazky. Pozornost přitom věnuje všem cizincům pobývajícím na svém území, ať již legálně, nelegálně či jako žadatelé o mezinárodní ochranu. Přitom již mnohá udělená doporučení na základě platné právní úpravy v praxi realizuje. Každý cizinec může již nyní požádat soud o přezkum rozhodnutí o správním vyhoštění a ten musí ve věci do 60 dnů rozhodnout. Rovněž žadatelé o azyl jsou podle platné právní úpravy omezeni na svobodě pouze po dobu nutnou pro identifikaci a ověření, že nepředstavují bezpečnostní rizika. I v tomto případě má cizinec právo na soudní ochranu a soud musí rozhodnout o omezení svobody v řádu dnů. Jak Česká republika uvádí ve své národní zprávě (str. 3), nezletilí žadatelé o mezinárodní ochranu ani rodiny s dětmi omezení na svobodě nejsou.

14. Boj proti korupci (doporučení č. 26)

19. Boj proti korupci zůstává nadále jednou z priorit současné vlády, která naplňuje Strategii boje proti korupci a její naplňování pravidelně sleduje.